

BIBELBIBLIOTEKET™

En språklig och teologisk fördjupning av
översättningsarbetet av

Svenska KJV Bibeln™

PASSOVER FÖRBIGÅNGEN

Exodus 12: It is the Lord's Passover.'

2 Moseboken 12: Det är Herrens Förbigång.

Del 1 – Om nyordet ”Förbigången”

Om nyordet Förbigången

Om en svensk nybildning av ordet Passover från King James Bibeln

Att återupptäcka betydelsen av *Passover* i ljuset av dess översättningshistoria öppnar dörren för att återge *pesach* mer troget i svenska Bibelöversättningar.

Inledning

Ordet "Passover!" (som förekommer 71 gånger i King James Bibeln) är en central term i engelska Bibelöversättningar, särskilt i King James Bibeln (1611 AV). Det syftar på den Judiska högtiden som instiftades i 2 Moseboken till minne av hur Herren gick förbi de Israelitiska husen i Egypten:

"Och blodet skall vara ett tecken för er på husen där ni är. När jag ser blodet, skall jag gå förbi er, och ingen plåga skall drabba er till fördärv när jag slår Egyptens land." (2 Mos 12:13)

Här används verbet "gå förbi", som förklarar substantivet "Förbigång" i kontext.

Det är denna händelse – där Herrens ängel *förbigår* de troendes hus – som ligger till grund för hela högtiden *Passover* (Förbigången). Det hebreiska grundordet är 'פסח' (pesach), vilket betyder "att gå förbi" eller "att skona". På svenska har detta ofta översatts med "Påsk", men det ordet har med tiden blivit förknippat nästan uteslutande med Jesus död och uppståndelse. Därför föreslås det nybildade svenska ordet "Förbigången" som ett mer troget alternativ för "Passover" (pesach) än "Påsk".

Historik: Passover i engelskan

William Tyndale, en av de första protestantiska Bibelöversättarna till engelska, myntade ordet "Passover" på 1520-talet. Han ville återge den bokstavliga betydelsen av hebreiskans "pasach", där Herren "passerar över" de hem som är bestrukna med lammets blod. Tidigare engelska översättningar använde ofta "Easter" (Påsk) även för denna Judiska högtid, vilket orsakade förväxling. Tyndales nybildning togs senare upp av King James Bibeln (1611 AV) och har sedan dess varit den etablerade engelska termen för pesach.

Påsk eller Förbigången i svenskan?

I svenska Biblar används ordet "Påsk" som översättning av både det hebreiska "*pesach*" och det grekiska "*pascha*". Men "Påsk" har med tiden kommit att betyda framför allt den kristna högtiden. Detta kan skapa förvirring när man läser texter som handlar om den ursprungliga Judiska högtiden ett nybildat svenskt ord, "Förbigången", skulle därför kunna användas för att återskapa kopplingen till det hebreiska ordets betydelse, precis som Tyndale gjorde med "Passover".

Påsk, påsk eller påsk? – I princip finns det tre olika högtider som alla kan kallas för Påsk:

1. Den Judiska Påsken, högtiden Förbigången (Passover – hebr. "pesach").
2. Den kristna Påsken om Jesus död och uppståndelse.
3. Den hedniska Påsken från Babyloniska kulter (t.ex. till Ishtar, Astarte och Ashtoreth).

Att enbart använda ordet PÅSK för hebreiska ordet "Pesach" (eller för grekiska ordet "Pascha") skulle blanda ihop alla dessa olika högtider. Att i stället använda "Förbigången" skulle bevara den ursprungliga innebörden av ordet och tydligt identifiera vilken "Påsk" som menas.

Förbigången – en svensk nybildning i Tyndales anda

"Förbigången" är bildat av "förbi" och "gång", vilket ger innebörden "det som går förbi". Det fungerar både som namn på högtiden och på offret (lammet) – precis som "pesach" och "Passover". Ordet är tydligt, Bibliskt klingande och lätt att förstå i kontext. Det kan användas i uttryck som:

- Herrens Förbigång (2 Mos 12:11)
- Förbigångens offer (2 Mos 12:27)
- Och de slaktade Förbigångsoffret (Esra 6:20)
- Att hålla Förbigången (Luk 22:8)
- Kristus, vårt Förbigångsoffer (1 Kor 5:7)

Uttal

Förbigången uttalas: [fø:r.bi,go:ŋ.en], med betoning på första stavelsen: FÖR-bigången. Ordet har naturlig sammansättning och uttalas med långt ö- och å-ljud.

Teologisk betydelse

En viktig typologisk förebild – Förbigången (Passover) är inte bara en historisk händelse utan en typologisk förebild till Kristus som pekar till hans blod. Precis som lammets blod räddade de förstfödda i Egypten, så räddar Kristus blod var och en som tror (Rom 3:25; Ef 1:7; Kol 1:14, 20). Att återge detta genom ett nybildat ord ger språket teologisk skärpa och liturgisk tyngd.

Avslutning

Liksom Tyndale skapade ett nytt ord för att återge en djup Biblisk verklighet, kan även vi i svenskan med "Förbigången" återvinna tydlighet, andlig rikedom och trohet mot originalspråkens text. Detta nyord lämpar sig väl för Bibelutgåvor med historisk känsla, saklig precision och teologisk djup.

Om Förbigången används i en Bibelöversättning, kan det följas av en kort marginalförklaring; se exempel i SKJVB:

[***Notering:** Förbigången ['föör-bi-gång-en]: Nybildat svenskt ord som motsvarar hebreiskans *pesach* och engelska *Passover*. Det syftar på att Herren "gick förbi" de israelitiska husen i Egypten när de var bestrukna med blodet från lammet (2 Mos 12:13). Detta svenska ord förtydligar kopplingen mellan Gamla och Nya Testamentet – särskilt till Kristus, vårt Förbigångsoffer. Termen kan syfta både på högtiden och själva offret.]

Genom nybildningen Förbigången återknyts svensk Bibeltext till den hebreiska handlingen, den teologiska meningen och den reformatoriska översättningsandan.

"Att använda ordet Förbigången i svenska Bibelöversättningar är ett steg mot att återge Guds ord med större tydlighet, djup och trohet mot originalspråkens text. Ordet speglar exakt det som hände i Egypten – att Herren gick förbi de hus som var bestrukna med blod, vilket pekar profetiskt fram mot Kristus, vårt Förbigångsoffer.

I en tid då många Bibliska ord blivit otydliga eller sammanblandade, kan ordet Förbigången återge den ursprungliga innebörden av Passover (pesach) med kraft och klarhet till Guds ära och pris."

Torbjörn Holmberg, Bibelbiblioteket™

BIBELBIBLIOTEKET™

©2025-06-04

Kontakta oss för mer information:

Hemsida: bibeln.online | E-mail: info@bibelbiblioteket.se